

A Szovjet—Magyar Baráti Társaság konferenciája

Tegnap a moszkvai Barátság Házában megnyílt a Szovjet—Magyar Baráti Társaság 2. országos konferenciája, amelyen részt vettek a Magyar—Szovjet Baráti Társaság képviselői is: dr. Kardos László egyetemi tanár, az MSZBT alelnöke és Erdei Zoltán, az MSZBT budapesti titkára.

A beszámoló P. N. Fedoszejev akadémikus, az SZMBT elnöke terjesztette elő. Elmondta, hogy a hét éve alakult társaságnak 17 köztársasági, területi és határterületi tagozata van, s mintegy 600 üzemi, vállalati, hivatali és intézeti kollektívából tevődik össze tag-sága. Részletes áttekintést adott azokról a rendezvényekről, amelyek Magyarországon felszabadulásának 20. évfordulójához kapcsolódnak, valamint a Szovjet—Magyar Baráti Társaság fejlesztésének terveiről.

A Szovjet—Magyar Baráti Társaság országos konferenciája megválasztotta a társaság százöt tagú központi vezetőségét, a vezetőség elnökét és annak 19 helyettesét. A SZMBT elnöke ismét P. N. Fedoszejev akadémikus, az SZKP Központi Bizottságának tagja, a Szovjet Tudományos Akadémia elnökhelyettese lett.

Nevető farsang

Mire a farsang véget ért, Szegedre is megérkezett az Országos Rendező Iroda *Nevető farsang* című műsora. Ez a pár napos szinkron-előadás még nem lett volna különösebben nagy baj, hiszen kedvenc színészeinek műsorán a néző mindig szívesen nevet. Az viszont, hogy az Országos Rendező Iroda ezúttal egy — enyhén szólva — nagyon is farsang utáni, azaz megfáradt, ötlet- és hangulatszegény, láthatólag minden különösebb művészi cél nélkül összeállított műsort utaztatott Szegedre, már sehogysem bocsátható meg.

A leplezetlen unalommal és a hangulatkeltés legkisebb szándéka nélkül játszó *Club-együttes* kezdte a műsort. Mint később az önmagát *pótkonferansziának* bejelentő Szuhay Balázs közölte, a zenekar negyedik tagja meghűlés miatt *igazoltan* maradt távol. A szólisták közül először Toldy Máriát hallottuk. Énekelt. Majd Kodás János vette át a mikrofont, hogy a szerződésben leköttét számait előadja. Előadta. Aztán —

Középiskolások színvonalversenye

Énekesek, hangszeres szolisták

A rendező Tömörkény gimnázium hétfő délután bonyolította le a Szegedi Zeneművészeti Szakiskola helyiségeiben a zenei elődöntőket. A verseny egyidőben két teremben is folyt: az egyesben az énekes, fűvös és népi hangszeresek, a hangversenyteremben pedig a zongoristák, hegedűsök és a kamaraegyüttesek játszottak. Ez a megoldás praktikusnak bizonyult.

A várakozásnak megfelelően a zenei tagozattal rendelkező Tömörkény gimnázium tanulóinak produkciói jelentették a felső szintet. A zsűri — amelynek elnökei Báthori Sándor igazgató és dr. Nagy István tanár voltak — azzal, hogy magas mércét állított, a versenyt izgalmassá tette.

Az aranyérmesek a gyulai középöntőbe kerültek. Horváth Irén, Csonka Júlia és a Tömörkény gimnázium sextettje (ének); Matuz István, Sindely János, Harasnyai Zoltán (fűvös); Ballagh Lajos (népi hangszer); Paku István, Gyimesi László, Erdei Ilona és a Gombai—Új-

házi kettős (zongora); Somogyi László, Aladolyi N. Magda, Mácsai Katalin, Király Agnes, Márffy Gabriella (hegedű); Csurgó Klára, Onczay Csaba (gordonka); valamint a Tömörkény gimnázium három kamaraegyüttese képviseli majd Gyulán városunk színeit.

N. I.

Szavalók, prózamondók

Tegnap, kedden délután rendezték meg a Móra Ferenc Művelődési Otthonban a szegedi középiskolák tanulóinak vers- és prózamondás színvonalversenyét. A versenyen 12 szegedi középiskola 43 tanulója vett részt. Az öttagú zsűri, melynek el-

nöke Bácskai Mihály megyei szakfelügyelő, egyik tagja Mentés József, a Szegedi Nemzeti Színház művésze volt, a következő 10 tanulót részesítette helyezéssel: Dubecz György (624-es sz. Ipari-tanulói Intézet), Szabados Margit (Tartósító és Hűsopari Technikum), Jobba Gabriella (Ságvári gimnázium), Chikány Ágnes (Radnóti gimnázium), Gyürki István (Radnóti gimnázium), Szegvári Menyhért (Ságvári gimnázium), Németh Annamária (Radnóti gimnázium), Gerencsér Éva (Tartósító és Hűsopari Technikum), Tápai Piroksa (Tömörkényi gimnázium) és Szurdi Mária (Tömörkényi gimnázium). A gyulai Erkel-diákünnepken a szegedi szavalókat és prózamondókat ezek a tanulók képviselik.

„Padláskutató” brigádok Tápén

A Csongrád megyei Tápén a honismereti kör tagjai több száz értékes régi tárgyat gyűjtöttek össze a néprajzi hagyományairól ismert falu lakosaitól. A tanárok által vezetett, diákokból álló „padláskutató brigádok” értékes „zsákmányai” közé tartozik többek között egy százévesre becsült kézi gyékényszövőszék. Megtalálták azokat a régi vágószerszámokat is, amelyeket még a múlt században használtak gyékénykitermelésre a falubeliek. Ma már a gyakorlatban nem használt vassák, tapogatók, hálók utálnak a tiszparti község lakosainak halászhagyományaira. Gyermekek és felnőttek néprajzi öltönyt, vőfélycsokrok, díszes himzett fejkendők és régi pénzek, valamint régészeti leletek is szerepelnek a lakosság által a honismereti körnek ajándékozott tárgyak között. A falu parasztlányból lett szobrásza, Tari Emma a tápéi kisbíró és egy gyékényszövő asszony szobrával gazdagította a gyűjteményt.

A régi tárgyakból a tanácsháza folyosóin elhelyezett diorámákban kiállítást rendez a honismereti kör

április 4. tiszteletére. A tervek szerint a gazdag gyűjteményt később egy majd megnyíló falumúzeumba, egy jellegzetes, homlokzatán fából faragott napsugaras díszítéssel ékesített tápéi parasztházban helyezik majd el.

Elkészült a Lenin-szobor pilonja

Hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára elkészül a Dózsa György úti díszteren az emberiség nagy tanítójának, Leninnek szobra. A Múcsarnok mellett, a SZOT épületével szemben a 17 méter magas felfelé keskenyedő pilon előterében áll majd Lenin négy méter magas, bronzból öntött szobra, Pátzay Pál, Kossuth-díjas kiváló művész alkotása.

Az építők februárban műanyagépület védelme alatt építették meg a tardosi vörösmárvánnyal burkolt pilon. Öntik már a szobrot is, és hamarosan parkosítják a szobor környékét.

Bernad Mikály:

Szökevények

A zászlóalj parancsot kapott, hogy két napon belül lépje át az osztrák határt. Titkos volt a parancs, de az első órában tudtuk róla. Az írrok kikotyogta, ezzel akarta korábbi bűneit jóvátenni. Délelőtt bejött a garázsba és egy autó mögé hívott.

— Öregem, holnap pucolunk tovább.

Láttam rajta, hogy fél: remeg az álla, a szeme fátyolos, mintha meg-hibbant volna. Mégsem hittem az írroknak, mert már január óta mondogatták, hogy Németországba megyünk és csak Muraközig jutottunk el. Három hétig aztán ott rohadtunk egy kis faluban pajtákban, istállóknak. Csak a tiszteknek jutott szobának mondható helyiség. Nem csináltunk semmit, az eget lestük és hallgattuk a bombázásokat. Mattai százados olykor riadót rendelt el, menetöltözésben csuklóztatott bennünket, hogy csontjaink be ne roszsodjanak. Ha a repülőgépek elkerültek és Mattai zászlóaljparancsnok is békén hagyott bennünket, kártyáztunk és ettük a száraz babot. Borzasztó ize volt. Sokan sárgaságot kaptak tőle. A tisztek viszont híztak a külön kosztón, s már csak ezért sem hittem én az írroknak. A szovjet csapatok meg még elég messze voltak.

Délben hívatott a zászlóaljparancsnok és megkérdezte, mennyi benzinünk van. Majd megbolondult,

amikor tudtára adtam, hogy egy fél hordóval. A felét az ő kocsiába öntöttük. Ami megmaradt, két teherautóba. Most már biztosan tudtuk: megyünk.

Csak hogy mi négyen elhatároztuk, hogy a határt nem lépjük át. Korábban nem ismertük egymást, itt verődünk össze a csúszkaszereid hegyi híradóknál. En nyílt parancssal kószáltam egy százados magánkocsijával. A munkából hazahordtam a napszámosokat. Aludtam és ettem náluk. Szegedi zászlóaljhoz tartoztam, de Kaposvározt a tábori csendőrök elfogták. A város környékén bujkált Rézsó Miklós is, egy só-ványarcú kőműves, olyan idős, mint én, de szívós, ravasz és minden hájjal megkent fickó. Az arca ragyás, kicsit földszínű, a szeme kék. Amikor elcsípték, bolondnak tetette magát. Rángatta a fejét és számarfület mutatott mindenkinek. András Sanyi is ott csapódott közénk. Nagy darab, nehézkés vadember. Az egyszerű halandó még a nézésétől is megijedt. Lukács Bandi volt közöttünk a legidősebb. Hegyes egerarcán örökké ott volt a félelem. Beszéd közben nagyokat nyelt és pislogott. Mezőgazdásznak tanult, a katonaságnál azonban az órák érdekelték. Tele volt a hátizsákja különféle rossz, összeszedett órákkal. Szabad idejében azokkal bibelődött. Akkor örült a legjobban, ha két-három rosszából egy jót tudott összetakolni.

Mattai százados, a zászlóaljparancsnok engem jelölt ki üzemenyagossnak. Rézsó a motoros hírvívó szerepét töltötte be. András a szerkocsit vezette, Lukács pedig raktáros volt. Januárban kerültünk a hegyiekhez, márciusig elválaszthatatlan barátokká lettünk.

Amikor Mattaitól visszamentem a garázsba, elmondtam nekik, miről van szó.

Rézsó ökölbe szorította mindig olajos kezét.

— Szökünk.

Beleegyeztünk. Abban is megállapodtunk, hogy az „én” fekete Mercédeszszemmel. Csak hogy a Mercedeszben nem volt egy deka benzin sem. És a szerkocsiban sem volt öt-hat liternél több. Rézsó erre azt mondta:

— Szerzünk.

— Hol?

Felemelte a kezét és megnyugtatt bennünket.

— Szerzünk

Délután a faluban bolyongtunk. Furcsa érzés kerülgettek. Az éjszaka el kell menni, ki kell jutni a városból, különben Ausztriában kötünk ki. A messzeségben dörgött a front, az égen repülő keringtek. Az úttesten teherautók, szekerek vonultak. A külső zörejek egybefolytak. Valami kötelekké változtak, de nem mentünk arra, nem néztük a vonulókat, csak a fejünkkel mutattunk feljüket. Olykor valamelyikük megszólalt, hogy mennek. Ezzel azt mondták, hogy Nyugatra mennek; s nekünk erről külön véleményünk volt. Gyűlöltük a németeket, Hitlerrel és az egész Nyugatot, ahová a magyar katonákat vitték.

Három óra körül riadót rendeltek el. Fél óra múlva névsorolvasást tartottak. Mindenki ott volt, csak Lukács nem. Ezért aztán ott álltunk parancskihirdetésig. Éjszakára az őrséget megduplázták. Megtiltották a kimenőt. Lukácsot keresték. Az egész környéket átkutatták. Hét órákor került meg, s az atyaistenért sem árulta el, hol volt. Mattai kikötötte: két-szer két órára. (Folytatjuk.)

Szovjet kormányküldöttség utazott Afganisztánba

● Moszkva (TASZSZ)

Kedden szovjet kormányküldöttség utazott Kabulba. A küldöttség, amelyet Pojanszkij, a Szovjet Minisztertanács elnökhelyettese vezet, Afganisztán kormányának meghívására részt vesz a szovjet segítséggel épített dzsalalabadi öntözőcsatorna üzembe helyezésének ünnepségein.

A dzsalalabadi csatorna Afganisztán délkeleti részé-

ben épült. Több mint harmincezer hektár föld, ebből 24 000 hektár évszázadok óta sivatagos műveletlen terület válik ezzel öntözhetővé.

A csatorna terveit üzbég öntözésügyi szakemberek dolgozták ki, az építésben részt vett tizenötezer dolgozó között hatszáz szovjet mérnök, technikus és munkás volt.

A bonni egyezkedés csak újabb tárgyalásokra szól

Wilson visszaérkezett Londonba

● Bonn (MTI)

További tárgyalásokra vonatkozó kölcsönös ígéretekkel zárult Erhard kancellár és Wilson miniszterelnök bonni találkozója. Amint a kiadott záróközleményből kitűnik, Wilson miniszterelnök közölte, hogy az amerikai és a francia kormánnyal együtt meg fogják vizsgálni, milyen javaslatokat lehetne a Szovjetunió elé terjeszteni a német kérdésben.

A közlemény szerint abban állapodtak meg, hogy „valamennyi érdekelt kormánnyal együtt folytatják a

tárgyalásokat az atomhad-erőknek a szövetségen belüli sokoldalú megszervezéséről”. Eközben tekintetbe veszik mind az MLF-ről folytatott eddigi tanácskozásokon elért eredményeket, mind a brit részről tett javaslatokat.

Wilson miniszterelnök a tárgyalás után tartott sajtóértekezletén közölte, hogy Erhard kancellár meghívta Londonba. A kancellár elfogadta a meghívást.

Wilson kedden visszaért Londonba.

Arab csúcstalálkozó várható

● Kairó (MEN, DPA, AP)

Szabri el Kholinak a kérésére, aki Nasszer elnök megbízottja az Arab Ligában — összehívták az arab államfők képviselőinek rendkívüli értekezletét. Az ülés megtartása előtt Ali Szabri, az EAK miniszterelnöke, hosszabb megbeszélést folytatott Szabri el Kholival. Ezzel egyidejűleg Irak az Arab Ligánál azt kérte, hogy a Bonn—Kairó vita

ügyében azonnal hívják össze az arab kormányfőket, illetve külügyminisztereket tanácskozássá.

Kairói megfigyelők Nasszer elnök hétfői beszédének elhangzása után úgy látják, hogy szaktágra kerülhet sor az EAK és az NSZK között. Lehetséges, hogy Kairó elismeri az NDK-t és megtörténhetik, hogy egyes más arab országok is hasonló intézkedést határoznak el.

Mindenfelől

Az Afrikai Egységszervezet miniszteri tanácsa hétfő délelőtti ülésén több kérdésben határozatot hozott. Az értekezlet felhívta az afrikai országokat, hogy ratifikálják az ENSZ alapokmány módosítását, továbbra is bojkottálják a fajüldöző politikát folytató Dél-Afrikát és felszólította az összes államokat, szüntessék meg a katonai, kereskedelmi és kulturális kapcsolatokat Portugáliával, amely kíméletlen fegyveres erőszakot alkalmaz afrikai gyarmatainak felszabadító mozgalmával szemben.

Abduallah Dezsazilan, a Jemeni Arab Köztársaság földművelésügyi minisztere kijelentette, hogy kémkedés miatt kiutasították Jemenből Dequint, a nyugatnémet mezőgazdasági tanácsadó bizottság vezetőjét. Kiderült,

hogy Dequinnnek, aki egyébként az NSZK fegyveres erőinek hivatásos tiszte — előző állomáshelyéről, Szudánból is kémkedés miatt kellett távoznia.

Az osztrák kormány kedden többórás tanácskozás után úgy döntött, hogy május 23-ára írják ki a köztársasági elnökválasztásokat. Korábban a szocialisták május 9-re, a néppárt május 30-ra kívánta a választások megrendezését. A nézeteltérés a koalíciós pártok hagyományos kompromisszumával zárult ebben a kérdésben is.

Saszi indiai miniszterelnök Johnson amerikai elnök meghívására június 2-án Washingtonba látogat — jelentette be kedden a Fehér Ház.

Az USA „járőrszolgálatot” akar a vietnami partok előtt

● Washington (UPI, AP)

Hírügynökségek jelentései szerint a Pentagon komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy rendszeres „járőrszolgálatot” létesít a vietnami partok előtt a 7. amerikai flotta tengeri és légierőivel. A UPI szerint Sharp tengernagy, a csendes-óceáni és távol-keleti amerikai flotta parancsnoka a törzskarával már dolgozik az ezzel kapcsolatos részletes tervekben. Az AP úgy értesült, hogy a járőrszolgálat

125 hadihajó és 650 repülőgép látja el.

Az utóbbi időben egyre több olyan hang hallatszik bizonyos amerikai politikusok részéről, hogy vegyék bloká alá Vietnámot. Ilyen értelemben nyilatkozott Nixonn volt alelnök is. A TASZSZ New York-i tudósítója megállapítja, hogy ha e tervek megvalósulnak, a hivatalos amerikai politika a háborús uszító Goldwater szenátor követelését valószínűsíti meg.